

მშენებელი

№ 31

1917

ზეგ მიხციტ რუსეთის ს.-დემ. მუშათა პარტიის სიას № 1.

საარჩევნო მიწოდ-მოწოდ.

ინჟინერ

მშრომელი მასა მძლვტ აწვება პლუტოკრატის...
 მას გაუმარჯოს ჩვენს სოციალ-დემოკრატის!
 ანხანაგებო! ხმა მიეცით პირველსა სის,
 მხოლოდ ის მოსთოვს „მამინაცვლებს“ ხალხის ნისას.

„თანამგობნობი“

ალექსანდრ ივანიჩი, ჩვენი სათაყვანებელი ალექსანდრ ივანიჩ ხატისოვი, აი ის ხატისოვი, რომელიც გუშინ თუ გუშინწინ მიელ ქვეყანას ძმობა-ერთობისაკენ მოუწოდებდა, რასაკვირველია მხოლოდ სიტყვით და სიტყვით, დღეს საშიშარი მარცხის მსხვერპლი შეიქნა.

ის უცებ გაქრა საზოგადო „ინტერნაციონალურ“ ასპარეზიდან. ცამ შეისუნთქა, მიწა ჩაყლაბა, ქარმა გაიტაცა, თუ წყალმა ჩასძირა ვერაფერს გაიგო და თვლისის მოქალაქენი საგონებელში ჩაფარდენ.

არც ჩვენი რედაქცია შეხვედრია გულგრილათ ამ საწუხარო ცნობას და განა შეეძლო შეხვედროდა, როცა ალექსანდრ ივანიჩი დაუშრეტელი წყაროა ჩვენი სახუმარო წერილებისა!

მყისვე მივიღეთ ზომები. მოვიკითხეთ სოციალ დემოკრატიულ პარტიაში, რომელსაც იგი ისე გატაცებით ეტრფოდა და ეარშეყებოდა.

გვიპასუხეს:

— რაც ეს რევოლიუცია დაიწყო შემდეგ ჩვენ ის არ გვინახავს, ალბათ სხვაგან სადმე იქნება მეზობლებშიო.

მივმართეთ სოციალისტ-რევოლიუციონერო.

— ძვირფასო ამხანაგებო! სად ყოფილხართ, რა გინახავთ, ხატისოვი არ გინახავთ?

— ხატისოვი გუშინ დილით ვნახეთ წელში ბებუთითა, ზინგორები კავალრობდენ ვორონცოვის საბუთითა. ჩვენ ალექსანდრ შეგვეხიზნა არღუთენსკი წვერებითა, მელიის კუდს რო ატარებს ლაქუცით და ფერებითა.

(ალექსანდრე ალღუთინსკი, რომელმაც ამ რამოდენიმე წლის წინათ მთავრობის მიერ დამტკიცებული საარჩევნო სია შეასწორა და თვლისიელი დემოკრატიის სინსილა გააწყო, ისე მედიდურათ იჯდა ესკრების ბიუროში, თითქო ორიზონის რედაქციაში კოფილიყოს. ქალაქ თვლისიელ დემოკრატიის მოსისხლე მტერი, მისი უფლების ფეხ-ქვეშ მთელავი და უზურპატორი, სოც. რევოლიუციონერებს მესამე ნომრის სიაში ჩაუსკუბებიათ).

გავსწიე კადეტთა ბიუროსაკენ. ვინ იცის, იქნებ მათ გაიტაცეს ჩემი მეგობარი, მამა ქალაქისა,

„ინტერნაციონალისტი“ ალექსანდრ ივანიჩი? ვინ იცის! დღეს, რევოლიუციის ხანაში ყველაფერი მოსალოდნელია)

— მოვიდა და წავიდა... იყო პასუხი. ჩვენთან გაჩერება ირ ისურვა რალაც სომხურ ჰანგს ამღერებდა. თავზე ჩაღმა ეხვია და ფეხზე ქალამნები ეცვა!

ძებნა განვაგრძეთ. სოციალ-ფედერლისტთა და ქართველ ნაციონალ დემოკრატთა უბანში ჩვენ არ შევსულვართ, ვინაიდან გადაჭრით ვიცოდით, რომ ისინი არც მოიტაცებდენ ასეთ პატივცემულ საზოგადო მოღვაწეს და თითონაც არ შევიდოდა. მათთან.

მწუხარება თან და თან მატულობდა! ვინ, რომელმა ვერანამ და ბოროტმა ხელმა მოგეტაცა ჩვენ „ინტერნაციონალის“ ისეთი მოტრფილდე და „კავკასიის ერთა შემაკავშირებელი“ მოღვაწე, როგორიც იყო ნეტარ ხსენებული ალექსანდრ ივანიჩი:

საყვარელო, სადა ხარ
და რომელსა მხარესა
ვის უზახარ გენადვა;
ვის უშტერებს თვალებსა?

ნაღვლიანათ დაიწყო ბზუილი ამხანაგმა კოლომ და სოციალ-დამნაკთა ბიუროში შეინადარდა. როდესაც კოლო უკან დაბრუნდა, მას სიკვდილის ფერი ეღო.

— ამხანაგებო! დაიწყო მან. ჩვენი საყვარელი მოღვაწე, ქალაქის მამა, კავკასიის ერთა შემაკავშირებელი ალექსანდრ ივანიჩი ზინგორებს მოუტაცნიათ. ჩემის თვალითა ვნახე, კიდევაც ვისაუზმე მის პიტლო შუბლზე, დავისვენე და ოფლი შევიშრე.

თავზარი დაგვეცა!

ერთხმათ მივიღეთ რეზოლუცია იერიშის მიტანისა და ტყვე მოღვაწის განთავისუფლების შესახებ. სომეხ თათართა შეტაკების დროს ბრძოლაში გაწრთენილი ზინგორები მამაკურათ დაუხვდენ ჩვენს იერიშს, მაგრამ უკუგდებულ იქმნენ. ალექსანდრ ივანიჩი ჩვენ ხელთ იყო. გამარჯვების ყოყინა გვინდოდა დაგვეცა, როცა ის შედგა გატენილ ყუმბარაზე და ჩვეულებრივის მქვერ-მეტყველობით წარმოსტევა.

— მოქალაქენო! თქვენ ტყვილათ ფიქრობთ, თითქო მე მოტაცებული ვიყო ამ სოციალისტთაგან.

არა მოქალაქენო! დაშნაკ-სოციალ-კუტუნის პარტია, ეს ერთად ერთი ინტერნაციონალური პარტიაა. მე აქ მოვედი არა როგორც ტყვე, არამედ როგორც თანამგრძობი.

- თანამგრძობი!
- თანამგრძობი!
- თანამგრძობი!

გაისმა ყოველ მხრივ და ჩვენს მებრძოლთ მკლავები მოუღუნდათ.

ჩვენ დავსტოვეთ ალექსანდრ ივანიჩის გვამი იმ ალაგას, სადაც ის თითონ დაიბარხა „თანამგრძობის“ ნაგავში და დამწუხარებული დავბრუნდით.

ზინვორებმა აიყვანეს მათი ახალი (?) ოქრო პირო, მხარზე შეისვეს და გაიყვანეს ქუჩაში ხალხთა საჩვენებლათ.

- თანამგრძობი!
- თანამგრძობი!
- თანამგრძობი!

გაპკიოდნენ ისინი კიღით კიღამდე.

ასე გარდაიცვალა და დაიკრძალა ის მოღვაწე, რომელსაც მუდამ ხალხთა ერთობა ეყვრა პირზე.

მორიელი*)

*) ჟურნალ „სოფლის მუშა“-ს მეორე ნომერში მოთავსებულია მშენიერი წარილი „ორი ყრილობა“; რომელსაც ქვეშ აწერია „მორიელი“. ძნელი გასაგებია, თუ ავტორი ამ წერილის რისთვის უშუალოდ რეკვიზიტის ჩემს ფსევდონიმს, მართალია 1906 წ. აქეთ, რაც „მორიელის“ ფსევდონიმით ვწერ „ეშმაკის მათრახში“ სულ რაღაც 11 წელია, მაგრამ შეიძლება ვატივტრემულ ავტორს უური მისი მთავარი, თუ თავი არა, ჩემი წერილისთვის. ან იქნებ ჭკნისა ვატივტრემულ ავტორს, რომ ასეთი არეუ- დარევა არავითარ უკმაყოფილებას არ გამოაწვევს? შეიძლება ის არა კითხულობს ჟურნალ-გაზეთებს, მაგრამ სოფლის მუშები სმირათ აღეგნებენ თავაღურს „ეშმაკის მათრახს“ და იფიქრებენ: რა უფილია ეს მორიელი, „სოფლის მუშაში“ ასეთ მშენიერ წერილებს სწერს, ხოლო „ეშმაკის მათრახში“ კი უხეირთსო. არ მინდა სხვისი ნიჭით ვისარგებოდ.

მორიელი.

პატარა ფელეტონი

მ ვ უ ხ რ ი

(პროზათ)

ჩვეულებათ მაქვს: როს მეწვევა რაიმე ბოღმა, ოღეს გულს ჩემსას დაეტყობა ძაძუნთ, ტოკვა; როცა სული სწუხს, იტანჯება, ღელავს, მშფოთ- ვარებს, ხოლო სახე-კი გამოხატავს გლოვა-სიმწარეს;—აი, ასეთ ეამს მიუჯდები ხოლომე მაგიდას, ქალაღს მოვძებნი, მოვიმარჯვებ ხელში კალმის- ტარს და ვიწყებ წერას, წერას სევედის გასაქარვებ- ლათ, ჩემს ორგანიზმში სიმშვიდისა დასამყარებლათ!..

მაგრამ ხან-და-ხან მეფიცება წყეული მუზა, (სკამზე ხახუნით მთლათ დავციოთე შარვალი, ბლუ- ზა!); კალმის-ტარს ვარხვებ, ვაცინცილებ თეთრ ქა- ლაღღზედა,—რითმები მაინც არ გამოღის რაღაც უინზედა!..

და, ვკენესი ამ დროს, ვკენესი ძაღზე გააფთ- რებული, უფრო და უფრო იმრიზება, ძაძუნებს გული; არა მსურს პროზათ რომ გამოვსტქვა ჩემი აზრები, (დაბადებიდან შემეყვარა მეტათ ლექსები).

ენლაც ვმწუხარებ... ბევრი რამ მაქვს სათქმელ- საწერი, მინდა მკითხველებს გაღუშალო წინ ყვე- ლაფერი; რაც საქმესა ვნებს, აზიანებს, წინ-სელას აბრკოლებს, მაგრამ... რა ვუყო ოხერ მუზას, რომ არ მიჯერებს!..

ა, მაგალითად, თუნდ ავიღოთ — „ბალშევიკე- ბი“, რა უნდათ იმ ხალხს, საით მიღის იმათი გზე- ბი?! რათ გაეთიშენ ასეთ დროში თვისსა პარტიას, რათ ეწვიან წინაღმდეგ აგიტაციას?! შეზღედვ, ესფერებს მაინც რაღა კულა ეწვებათ? (აღბათ, ესდეთა ეგ დაქსაქსეა თუ ეხარებათ!)? მაგრამ, ესდელია მათი ღხენა, ღრიანც-ქოთქოთი, (ღექ სათ რომ ესწერღე, მაშინ ფრო რიგზე ვიტყო- დი!)... კიღევ, სომხებსა—დაშნაკელებს რა დამარ- თვიათ? შრომელთა შორის შუღლის-თესვა „საქმელ“ უცნიათ! მუდამ ღღე მხოლოდ „პატრიოტიზმ“ სწერენ, ბქობენ, ნამდვიღათ კია თავიანთ ხაღხს თვით ღალატობენ!.. ისინიც ტყვილა იქანცავენ თავსა და ბეჭებს,—ხაღხი მათ იცნობს, არ მისცე- მენ თეთეთრსა კენჭებს!..

ებლა ესერებს და კადეტებს აღარ იკითხავთ? — მათშიც კინკების მეტროლოგებსა ბევრსა იხილავთ!.. ერთათ მიდიან, როგორც მითხრეს, სხვა პარტიები, (უკვე მზათა აქვთ, თურმე, მათაც თავის სიები); სურთ, რომ ერთბაშად დაამარცხოონ ის ესდეკები, რომლებიც ხალხისთვის არიან თავდანადები!..

თუმცა არ მჯერა, მაგრამ მაინც შემიპყრობს მწუხრი, ოდეს ასეთ მწვავე კითხვებს თავსა დაეუხრი; არ მჯერა მეთქი, ვამბობ ცხადათ, მათ გამარჯვება, დიდი ქოთქოთი და მუქარა ხმადლა დარჩება; მაგრამ გული მაინც კენესას, მაინც მწუხარებს, ზოგჯერ ცრემლებიც უნებლეთ გადმოქუხარებს; და იმ დროს სწორეთ, როს კმუნვასა ღრმათა ვეძლევი, — მაშინვე ვტოვებ ჩემს მაგიდას, გამოვექცევი!..

და, ესპობ წერასა...

ალბურონი.

შარბდა

(დაწერალა 1915 წ. აგლის*)

პლანეტათა შორის სახელი
ცხადია ორ მარცვლოვანი;
მარცვალთა შორის ჩასდევით
ასო არა თუ ხმოვანი.
უბრალო, უცხო, კავშირათ,
მარცვალთა შესაერთები.
შემდეგ მონახათ საყუდელს,
სად იდიდების ღმერთები,
სადაც სულიერ ღაღადსა
ისვენს მლოცველთა ყურები.
ოთხ მარცვლოვანის უთუოდ
ბოლო მარცვალი გვეჭირა;
ორსა კი უკანასკნელსა
დაბლა ვაქნიოთ პირია...
მიხვდით თუ არა, რას ვეძებ,
დავლოზე როგორც კალათი,

* მამის ტუნზონი ისევე ვერ შეკეცა ამ ლექსს, როგორც ჩვენ ასევე მას ვერ ვეგუებთ.

მას ებრძვის ყველა ქვეყნების
ხალხის მტერი და ჯალათი,
რადგან ჩაგრულთა ბანაკსა
ისახავს თავის ბაზათა,
აშფოთებს ხალხის სისხლის ღვრა,
„ომი-ომს“ ხმარობს ფრაზათა.
ტაქტიკით იბრძვის, რადგანაც
მტერი ჰყავს დიდი, ძლიერი,
ჯარიც ურიცხვი მტრისაზე,
თუმცა სუსტა და მშვიერი.
მარა მომავლის დარაჯი,
მკედელი თავის ბედისა,
შემიშლის, ტანჯვის, ბორკილის
უღელში გამძლე ქედისა,
იცავს რა თანასწორობას,
ხალხის მშვილობა ძმობასა,
არ უშინდება საქვეყნოდ
პარაზიტების გმობასა.
რადგან არა სწამს ნაციათ
მებრძოლი ავტონომია,
როგორც ეს „ხალხის“ ორგანოს
და „საქართველოს“ სლომია.
იზრდება ხალხის წინსვლაში,
იზრდილვის რეაქციაში,
დღეს ამოშლილად რიცხავენ
ზუბრები თავის სიაში,
ხარობენ, რადგან ფიქრობენ:
ქვეყნიდან გაქრა ისაო,
აზრი და ჯარიც იმისი
ამ ომმა მიითვისაო.
ალბად ვერ სცნობენ ვინ მოვა
იქ მოკარნახეთ ზავისა,
რომ სისხლით მონაპოვები
არვის დაუთმოს თავისა**).

ბუტუნა.

** მამის წლის წინეთ. ოტნება,
დღეს სინამდვილეთ ქვეყლი,
ვისაც არ სჯერა, ის იყოს
ეშმაკისგან წვეული.

ბ — ა.

ვის უნდა მივსცეთ ხმა

ქალაქის არჩევნებში?

ა ი ვ ი ს :

ა) თუ გსურთ ქალაქს მდიდრები განაგებდეს, მარტო მდიდრებსე სრუნავდეს და ღარიბები ფეხებსე ეკიდოს, აირჩიეთ კადეტები, ჰლუტოკრატები.

ბ) თუ გსურთ განახლებულ გამგეობაში ისევ ძველი მამინაცვლები დასსდენ, ხმა მიეცით სოციალისტ-რევოლუციონერთა სიას.

გ) თუ გინდათ ქალაქის მცხოვრებთა შორის გაჩაღდეს უთანხმოება, თათარ-სომეხთა, სომეხ-ქა'თგელთა ყლეტა; თუ გსურთ ქალაქის მშვიდობიანი ცხოვრება მუდმივ აუაღ-მაუაღით შეიცვალოს, ხმა მიეცით ნაციონალისტურ ჰარტიებს: დაშნაკ-ციუტუნებს, სოციალისტ-ფედერალისტებს, ნაციონალ-დემოკრატებს.

დ) თუ გსურთ ღარიბი ხალხის ინტერების დაცვა, ერთა შორის თანხმობისა და სიუვარულის ჩამოგდება, თავისუფლებისა და რევოლუციის დარაჯთა მხარ. ს დაჭერა ქალაქის საქმეებში სამართლიანობის გამეფება — ხმა მიეცით სოციალ-დემოკრატულ მუშათა ჰარტი ს სიას

№ 1.

ჩემი ღაჩოვება

(გურული სცენა)

მწყერი თურმე ერთხელ შეჯდა ხეზე და ტოტრც მაშინ მუუტყდაო, სწორეთ ასე დამემართა მე წრაოულს. წრაოულს წამუედი სადაჩავოთ წალვერში და ჩემდა დეილუბა თლათ დროი, მე სადაც წავალ ისეა ყოველთვ-ს, ჩემი იღბლის ბრალია ყველაფერი... არა, შენ მამაცხონებულო, ქვეყანა იქცეოდა და ტურა ქორწილს შობოდაო, იმის არ იყოს, იქნება ჰკითხოთ, რა გედაჩავებოდა, სახლში ვერ დიეტეო...

პაწაი ყური მათხუე და თუ გასამტყუნარი იქნება ჩემი დაჩაში წასვლა, მერე გამიტყუნე .. ანგარიშით არის ტარანე ძამია, მეგრელს თურმე ფაცხა დაეწვა და ზედ ხელების თვობა დეიწყო, ქე ვიტყვევი პატონი კოჩი და ხელებს მიინც გვეითფობო. ასეა ჩემი საქმეც, სახლში დავჩინილიყავი თუ გინდა, მერე რაი, იქინე უფრო ეფათ ვიცხოვრებდი თუ? არ ვაგაცივა არც შენ და არც ჩემს შვილებს... დახავსებულ როხილა სახლის მეტი სახლში ყველაფერი საყიდელი მაქ: სიმინდს ვყიდულობ, ლობიას ვყიდულობ, ყველს ვყიდულობ, მარილს, ნაფთს, ტარანას, გოქს, ქათამს და ყველაფერს, აგენი რავარც ქალაქში, ისეა სოფელში მამასისხლათ. დეიტა შენი კერიე, კაი მეოჯახე კი ყოფილხარ, თუ ყველაფერს ყიდულობო, ქე ვიცი მომძახებ, მარა პრიინის მიზეზს რომ გეიცებ, კი არ გამიმტყუნებ: სიმინდი-ყანები წამიხთა და არ მომივიდა, ღორი ღორის ქირმა მომიკლა, ძროხა ძროხის ქირმა, ლობიე მეზობლის ინლოურებმა და თხებმა შემიჭამა, ტარანა აბა მე სიდლოური შავი ზღვი მაქ ეზოში რო არ ვიყიდა... ხო და ასეა, ყოლიფერი საყიდელი მაქ სახლშიც და რალა სახლში ვხარჯო ფულები, საცხა სადაჩავოთ წავალ და იქინე დავხარჯავ ორ კაპეიკს, ქე მიინც ხაიერს გადავყლაპავ მეთქინ. ავდექი ერთ დილას და წვეიყვანე ჩემი კოლი, ბაღნები დოხტურთან, ვავაწინჯვიეთ თავი ყველამ, ყველას. სისხლის ნაკლებობა გაქვთო გვითხრა, რვის მგზეზია, არ ვიციო... — მაგის მიზეზს მე მოგახსენებ ბატონო დოხტურო, რავა, ერთი ხეირიანათ არ ვავმძღარვართ აგერ საში

წელიწადია, რაც სიძვირე დეიწყო და სისხლი საიდან გვექნება მეთქი. ახლა, თუ შეგიძლია, ცოლშვილით წალვერში წადით, იქინა რკინის წყალი არის, სვით და სისხლი მოგივა ყველას, ხაიერიც კარგი არისო... სიძვირე აქანეც ქეა და იქინეც. ქე მიინც ვაჯანსაღდებთო... ძაან კარგი ჩემო ბატონო, მასე ვიზამ მეთქი... საჯავოხოსი ტანციამდი ფეხით ჩავდენე ცოლშვილი, აბა ფაიტონი სამი არ მეყოფოდა. იქინე ჩავყარე ტრეტო კლასში და ფხეკა გავადინეთ წალვერში მეორე დღეს, გზაში ქე მევიკელით თითომ ხუთ ხუთი გირვანქა, რადგანაც ერთი მეორეს ვაჯექით პოვეზში თავზე. წალვერში, მართლა სიძვირე კია, მარა, სიძვირეზე არ მაქ საქმე, სიძვირე ყოველგან არის, საქმე ჩემო ძამია ვეჩერედია, ვეჩერედი. ჩამოვედი აქანაი და, აგერ ორი თვეი სრულდება რაც ჩამოვედიო, მევიკეთთ კი არა, ყვითელ სანთელს დევემგავენეთ ყველა. მევიკეთებო, წინ ღამით იმის ფიქრში ვართ ყველა, დილას რაფერ რას ვიშონით, ავდგებით დილას ოთხ საათზე, წამევიყვან ცოლს, ბაღნებს და ჩავაყენებ ყველას ვოჩერედში: ერთი პურის ვეჩერედშია, მეორე ხორცის, მესამე ერბოის, მეოთხე მწვანელიფულობის, ასე ყველას გვაქ მიჩენილი ვეჩერედი, ქე ვართ დილიდან შუა დღემდი, ხან საღამოსაც დაყუდებული მლოცველ ბერსავით ფეხზე, ყოველ დღე, მე კილომ ქე ვაუძლებ ამ ვოჩერედს მარა ქალი და ბაღნები დემეხოცა, ქალს ათასჯერ მუვიდა გულზე პურის ვეჩერედში, დუუწყეს წყალის მისხმა და მომაყვირეს, არიქა ბიჭო, თემურაზა, შენი ცოლი მაკოიე წეიტა, გულზე მუუდაო. გევიქეცი, ასხამენ წყალს. — თქვენ ოჯახ დაქველდებო, წყალი კი არა პური უნდა შიშლით სული აღარ აქვს მუცელში მეთქინ. ზოგი ქირი მარგებელიაო, შეეცოდენ და უოჩერედოთ აძლიეს ერთხანს პური.. გულზე არ მოუვიდესო... ახლა აგენს თავი დავანებოთ, რკინის წყალზე უარესი დღეი მადგანა, რავარცხა ვქამთ აგი ცოცხალ მკვდრები სადილს, წავალთ რკინის წყალზე, იქინე ვარესი ვოჩერედია, ერთი ქიქა ჩყალი რომ დალო, ხუთ საათს უნდა იღვე ვეჩერედში, გჯინქვავენ, გბიძგვენ, ვაწობიან უკანდან, წინიდან და რავიცი, ათასჯერ მივატეხე ქიქა სხვის ქიქას. ერთხელ განზე დამიჩრა დადგომი და მომძახეს, ყმაწვილო, ურიგოთ ნუ დგანხარო, ვავშტარდი კაცი, დევიხდე ყველაფერზე, აფერი

მიჩთეს სადმე მეთქი, თვარა აგი კაცები რეიზა მიძახიან ურიგოთ დგანხარო, თურმე ჩვენ რომ „ქართულათ“ ვეჩერედს ვიძახით, იგი „რუსულათ“ რიგი ყოფილა. ჩავდექი ისევე ვეჩერედში, რავარც იქნა მივაწიე წყალთან. ისე მომწყურდა ფეხზე დგომით რომ მიგასკტი წყალს, ბევრი გადავკარი და ამანაც ქე მაწყინა .. დევისოცეთ ყველა, მევიკეთეთ კი არა, სისხლიდან თლად გავშრით ყველა, ყველამ მევიკელით ოც-ოცი გირვანქა... ღმერთო დასწყევლე აგი ვინის მომგონი, მაგას მოყვა ვოჩერედი და ყველაფერი უბედურობა. ახლა ისე მივეჩვიე ამ ვოჩერედში დგომას, რომ ყველგან ვეჩერედი მგონია, სადაც ვნახავ ხალხს, ამევეტუზები თორანის პურსავით უკან ხან ქალს და ხან კაცს და სანამდი არ მეტყვიან „რას ამომდგომიხარ უკან, მომშორდით“, ქე ვარ ამოტუზული... ასე წვიდა ჩემი დაჩაობის საქმე წროულს .. ახლა თქვენ თქვით, რა გაჯანსაღებული ჩავალ ცოლშვილით სახლში.

ლუკაიეს ობოლი.

ისტორიული დღე ტრაპიზონში.

ჩვენ, ეშმაკი პარველი, თვითმპყრობელი სრულიად ჯოჯოხეთისა. მეფე კუპრისტეთისა, დიდი მთავარი ბეწვისხიდებისა, პრეზიდენტი ქაჯეთის რესპუბლიკისა, თავმჯდომარე ჭინკეთის ცენტრალური რადისა, დიდი კომისარი უმპურეთისა, სპასეტ-სპასალარ-ამირბარი ალქაჯთა-დეეთა და ჯინთა უძლეველი ლაშქრისა და სხვა და სხვა და სხვა და სხ. გავეცანით რა ტრაპეზონში მცხოვრებ საჯოჯოხეთოს წევრთა კარტის მოთამაშეთა მდგომარეობას, უმაღლესად კეთილ ვინებეთ დაგვედგინა შემდეგი: 1) ზემოხსენებულ პირთ ბოძებულ ექმნასთ კარტის თამაშის სრულ უფლებიანი კანონმდებლობითი ავტონომია, 2) აქ მიზნით გახსნილ

იქნას საგანგებოთ სათამაშოები შემდეგ ადგილზე: ა) თავისუფლების მოედანზე, ბ) კაფ. „ბრისტოლისა“ და „ერმესს“ შუა და გ) სადაც საზოგადოება საქიროთა დანახავს, 3) არჩეულ იქნას დროებითი კარტ-კომისარი ისეთი პირებისგან რომელიც ყველაზე მეტი ჩამწვარი იქნას. 4) რაარსდეს ეგრეთ წოდებული „ტომბა“, რომლითაც შეგროვილი ფული უნდა გაეგზავნოს საჯოჯოხეთოს მოლარეს. 5) თამაშის დრო განსაზღვრულ იქნეს დღე და ღამეში 30 საათით, ნაცვლად დღემდის არსებულ 24 საათისა. 6) თანახმად მოლაპარაკებისა სამოთხის წევრებს უფლება არა აქვთ ჩვენს საქმეში ჩარევისა.

დედანზე მათი უტარტაროზებულესობის საკუთარი ხელით აწერია: ეშმაკი.

ჯოჯოხეთი 7225 წელსა სამოთხიდან გაბიძანებისა.

p.s. ეს ცნობა, რომელიც ვადმომცა საჯ. სააგენტომ 23 საათსა და 59 წუთზე, ელვის სისწრაფით მოედო მთელ აქაურ საჯოჯოხეთოს და დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია (განსაკუთრებით მოიჯარადრეთა წრეებში). იმ ღამესვე შევეუდექით სახეიშო მზადებას და მეორე დღეს გავმართეთ დიდებული მანიფესტაცია, რომლის დროსაც წესრიგი საუცხოვოთ იყო დატული და არავითარ ექსცესებს ადგილი არა ჰქონდა, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ, ხუთმეტამდის გაქულებულ ბავშვს, ოკამდის მუცელ წახდნილ დედაკაცს, ოც და ათმდის ძაღვზე მიბეგვილს თავისუფალ მოქალაქეს და სამოკამდე დარბეულ და დაღეწილს მალაზიებს.

ენტუზიაზში ხალხში კულმინაციურ წერტილს გადასცილდა.

კახი.

არჩევანი

მთელი საჯოჯოხეთო უეცრათ შეინძრა. დიდი პატარა, ქალი—კაცი, ერი-ბერი, ყველანი ერთმა აზრმა, ერთმა მისწრაფებამ და ერთმა ზრახვამ შეიპყრო;

— რათ იწვევს მეუფე ჯოჯოხეთისა, ეშმაკათ წოდებული, საგანგებო კრებას! რა არის მიზეზი ასეთი არა ჩვეულებრივი მოწოდებისა, რას უბრებს იგი თავის მრევლს, რა მოხდება, რა მოგველის?

აი მწვავე ფიქრები, რაიც ყოველი მართლმობარწმუნე ეშმაკეულის თავში სამართლიანად ტრიალებდა.

გახურდა არჩევნები: საყოველთაო, პირდაპირი, თანასწორი, ფარტილი, ქრთამული და პარული სისტემით. დელეგატები უკვე გამოცხადდნენ ეშმაკის სასახლეში და გულის ფანტაზიით მოელიან ეშმაკის გამოცხადებას. ჯოჯოხეთში აღილი ირა აქვს აზრთა სხვადასხვაობას. იგი ერთ მტკიცე, მკიდრით შეკავშირებულ სიმაგრეს წარმოადგენს. მიუხედავად ამისა ამ სამეფოში შესვლა ერთობ ადვილია, რასაც საფეხებით ამტკიცებს საღმრთო წერილიც.

სრულს შუადამეზე გაიხსნა საგანგებო კრება. მამა ეშმაკს დელეგატები ჩხურვალე ტაშით მიეგებენ და ოვაციები გაუშობრთეს. ჩვეულებისამებრ ეშმაკის სახეზე ღიმილს არ გაუბრუნია, რაიც კრებამ დიდი მწუხარების მომასწავებელ ნიშნათ მიიღო.

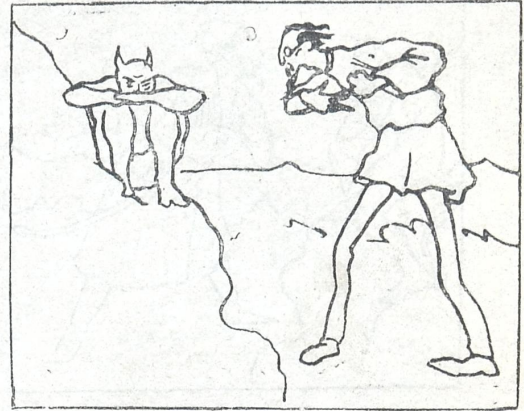

— ამხანაგებო! დაიწყო მან ნელისა და ბოხი ხმით—კრიზისი, რომელიც ჩვენ წინაშე სდგას, რომელსაც ანგარიში უნდა გაუწიოთ და რომლისგანაც ასე თუ ისე თავი დავახწიოთ მეტის მეტათ მძიმე და ხიფათოვანია. (ტაში)... დრო არ იცდის... ისტორია, როგორც სამხედრო ავტომობილი ისე მიჰქრის და მუსრავს ყველას, ვინც მას გზაზე დაუხვდება (მქუხარე ტაში) დღეს ამხანაგებო, მოქალაქე, როგორც ასეთი, აღარ არსებობს, არსებობს მხოლოდ ამა თუ იმ პარტიის წევრი. პირველი კითხვა გაცნობის დროს არის ამგვარი:

— რა პარტიისა ბრძანდებით ბატონო? და მხოლოდ შემდგომად ამისა შეიძლება იკითხონ თქვენი სახელი და გვარი. ამ გარემოებამ მიიძულა, ამხანაგებო, მომეწვია ეს პატივცემული საგანგებო კრება, რათა საერთო ძალით გამოგვერკვია თუ რა გზას დავადგეთ (მ.წონების ნიშნები). ჩემის ღრმა რწქენით საჭიროა მივიღოთ რომელიმე პარტიული პროგრამა და მით მოვიზოვოთ უებარი საშუალება საარსებო ბრძოლისა. თქვენს კეთილგონიერებას ვანდობ არჩევანის მოხდენას (მხურვალე ტაში).

— დიდო მასწავლებლო? ისტორიას აქვს მაგალითი მსგავსი შენ მიერ განზრახულისა — დაიწყო მცხოვანმა მორიელმა — თავადი კიევისა ვლადიმერი მსგავს შემთხვევაში მოიქცა თუ ვითარ, კარგათ მოხსენდება თქვენს უეშმაკეულესობას და არა გვაქვს საბუთი ზურგი ვაქციოთ გაკვეთილს ისტორიისას. საჭიროა მოვუხმოთ წარმომადგენელთ სხვა და სხვა პარტიებისას, რათა მათ თითონ გამოარკვიონ წინაშე შენის გონიერებისა პროგრამა თვისი, ხოლო შენ არჩევან ყოფ უმეტეს მოსაწონარსა. (ტაში).

— მე მომწონს რჩევა შენი სახელოვანო ვეზირო, წარმოსთქვა ეშმაკმა და გადასწყვიტა მოწვევა პარტიის წარმომადგენელთა.

კადეტი ყველაზე ადრე გამოცხადდა.

— ჩვენი პარტია, ეს ყველაზე უფრო კარგი, მრავალ-რიცხოვანი და პროგრესიული პარტიაა დაიწყო მან. ის დაიბადა 1905 წელს ბურჟუაზიისა და თავად-აზნაურობის შეუღლებისაგან. დიდი ღვაწლი მიუძღვის ჩვენს პარტიას 1905 წლის რევოლიუციის განმარტოებასა და დამარცხებაში. როდესაც საკითხი დგება: საკუთარი ტყავი, თუ ხალხის თავისუფლება, მაშინ ჩვენ რასაკვირველია საკუთარ ტყავს ვამჯობინებთ. მილიუკოვი თავია ჩვენი, სხვა ყველა მისი ფეხები. ჩვენი დევიზია ომი სრულს გამარჯვებამდე! ზავი დარდანელის ანექსიით და ბერლინის კონტრიბუციით“. სოციალიზმი ჩვენ არა გვწამს, ხოლო რესპუბლიკანელთა ქურქით იძულებამ შეგვმოსა. ეროვნებათა თავისუფლებას ჩვენ დიდს პატივს ვსცემთ, უკეთეს ისინი არაფერს მოითხოვენ. დღევანდელს რევოლიუციას ჩვენ დროზე გამოვეთიშეთ და მთელის ჩვენი ძალ-ღონით სმარტეს ვუთხრით მას. ბურჟუაზია მრევლი ჩვენი და ოქროს კერპი სამლოცველო ჩვენი.

— ძველთა ჩვენთა აროდეს თავყვან უციათ ოქროსათვის და აწცა არა თავყვანი სცენ მას!

მიუგო ეშმაკმა და გაისტუმრა მონა იგი.

— ჩვენ სოციალისტ - რევოლიუციონერებს გვეძახიან-- დაიწყო მეორე დელეგატმა. ჩვენი პარტია ასე ვსთქვათ პირადი ინიციატივის პარტიაა. ტერორი ჩვენი ტაქტიკის დედა ძარღვი იყო წარსულში, მასვე ვეკერძებით დღესაც. გეცოდინებათ ბათუმის არჩევნების ისტორია.

— ვიცი. დინჯათ მიუგო ეშმაკმა.

მიწა და თავისუფლება! ეს ორი ჯადოსნური სიტყვა აწერია ჩვენს დროშას. სოციალიზმს ვეტრფით. მაგრამ მისი განხორციელება სოფლიდან გესურს. ამ მიზნით პირველ-ყოველისა ვახდენთ მიწის სოციალიზაციას. ჩვენს პარტიაში ყველას ვღებულობთ, ვინაიდან არჩევნებში გვესაჭიროებიან. რუსეთში კლესკაცობა გვიჭერს მხარს, განაპირა ქვეყნებში კი რუსის მხედრობა. დაშნაკებსა და ფედერალისტებს ახლო ნათესავთ ვერგები. სოციალისტობის მოწმობას ისინი ჩვენგან იღებენ. ყველა, ვინც ჩვენ მოგვემხრობა ქვეშარტი სოციალისტი გახდება, ვინც ჩვენს მრწამსს არ იწამებს ის ბურჟუაზიული პარტიისა იქნება. სომხის გლახობამ, როგორც შეგნებულმა, უკვე დაიმსახურა ჩვენი ნდობა, ხოლო ქართველებმა, როგორც პოლიტიკურათ ჩამორჩენილებმა, ზურგი გვაქციეს. მიიღე ვენი პროგრამა ეშმაკთა გამგევ და ბედნიერ ყოფერსა შენსა.

— იქ სადაც ერთი ყველაა, ხოლო ყველა ერთათ, ვერ მოთავსდება ერთი ჩემი.

მიიღე ჩვენი პროგრამა და თავისუფალი იქნები ყოველგვარ შეზღოვებულ პრინციპთა და სახელმწიფოებრივ პასუხის მგებლობისაგან.

— არა მაქვს შიში მათი და მიდრეკილება დომხალისადმი. მიუგო ეშმაკმა ქაბუქსა მას და განეშორა.

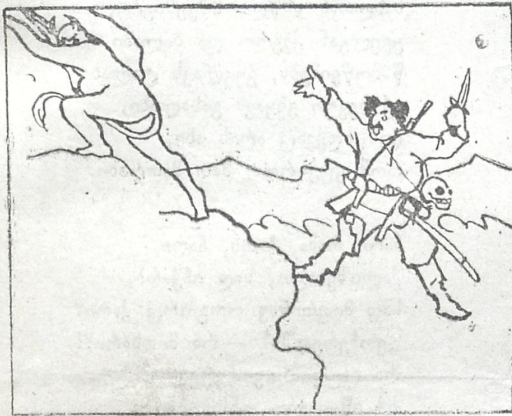

— პაპა ჩემი შემძლე თავადი იყო, ხოლო მამა ჩემი კლასის ჩინოვნიკი—დიიწყო სოციალისტ-ფედერალისტმა. მამული მშობლებმა გამიყიდეს, სახლ-კარი კარტში წააგეს. ჩემი პროგრამა სულ ყველაზე უკეთესია: მიწაზე საკუთრების გაუქმება და მდიდრებისაგან ქონების ჩამორთმევა. ეს უკანასკნელი მუხლი გუშინ ვისესხეთ ჩვენი ძმების ბოლშევიკებისაგან. გვყავს რამოდენიმე გამოჩენილი თამადა, ერთი მუშა დეზერტირი ტოროტაძე, ერთი ფილოსოფოსი თედორე ლლონტი და ერთი პრივატ-ტოცენტი შალვა ნუცუბიძე. სხვაგვარათ ჩვენ „ავტონომისტებს“ გვეძახიან. სოციალიზმი ჩვენი საგარეო ტანსაცმელია. როგორც კი უცხო ხალხი თვალს აგვაშორებს, მაშინვე გავიხდით ხოლმე. ვიხდით აგრეთვე, როგორც კი რეაქციის სუსხი ჩამოდება. ჩვენ ქართველი „დაშნაკაკანები“ ვართ, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ გლეხები ვერ ავიყოლიეთ. ჩვენ სოციალისტ-რევოლიუციონერებიც კი ვართ. იდეურათ ანარქისტების წამამდღევიც არა ვართ, ხოლო პრაქტიკაში მათ მაგიერობას ვკისრულობთ. საზოგადოათ ჩვენი პროგრამა არ არის ვიწრო ფარგალი, მასში ყოველგვარი შინაარსის ჩადება შეიძლება. შეიძლება აგრეთვე ყველა მუხლების უარყოფაც, გარდა მხოლოდ ავტონომიისა. ჩვენ ქართული პარტია ვართ და ზოგიერთმა ჩვენგანმა ქართული ლაპარაკიც კი იცის. გვიყვარდა კეთილი ცხოვრება და თფილი ადგილები, (გარდა ჯოჯოხეთისა) მაგრამ ამ ბოლო დროს ნაციონალ დემოკრატებმა ამ მხრივ შეგვაფიქროვეს.

ნაციონალ-დემოკრატი სდგას წინაშე შენსა მუუფეო ჯოჯოხეთისაო. პარტია ჩვენი ნორჩია (ხელმძღვანელთა წლოვანობით), ხოლო პროგრამა მარტივი. ჩვენ გვწამს ქართველი ხალხი და ქირიისუფალი მისი ქართველი ბურჟუაზია. შექმნა ქართველი ბურჟუაზიისა,—აი მთავარი ძარღვი ჩვენი მოღვაწეობისა. ამ მხრივ ჩვენი შრომა დილია. უკვე რამოდენიმე ათეული ათასი დავახარჯეთ ქართველ მწარმოებლებს ჩვენი აზრების გასაავრცელებლათ. სოციალიზმი ჩვენთვის საფრთხობელაა და პარტიაში ვიღებთ ყველას, ვინც ამ საფრთხეს გიმოქცევა. ჩვენ გიყვარს ჩვენი სამშობლო თითქმის ისე, როგორც კახური ღვინო და ახალი მოთალი. ქართველი ხალხი ენაზე გვაკერია, ხოლო მისი ინტერესები ფეხებზე გვკვლია. ჩვენი პარტია უმთავრესად ქალების პარტიაა. ფედერალისტები სტყუიან, როცა ამბობენ, თითქო მათ პარტიაში უფრო მეტი ლამაზი ერიას. ქართველი ერის ინტერესი რევოლიუციას არ მოითხოვს. ჩვენ სხვაგზა გვქონდა დასახული მის სახსნელად, რომ პირტირის დასკლოდა. ჩვენ ვიბრძვი მხოლოდ ავტოკრედიისა და უპატრონო მონასტრებისათვის. ხევსურეთი და ნაწილი ფშავეთისა თუშეთითურთ

მხარს უჭერს ჩვენს ძლიერ-მოსილ პარტიას. ჯოჯოხეთის ინტერესი მოითხოვს მიიღო ჩვენი პროგრამა და ხელი შეუწყო ქართველი ბურჟუაზიის აყვავებას საკუთარ სამფლობელოში.

— მიზიდავს შემადგენლობა პარტიისა თქვენისა, მაგრამ მაფრთხობს ინტერესთა ჩვენთა სხვადასხვაობა. მიუგო ეშმაკმან და გაისტუმრა მოციქული იგი.

სოციალ-დაშნაქ-ციუტიუნს გაეცნო რაინდი მესხეთე და შეიპყრო მოხუცი ეშმაკი ფხუ-ტუნმა, რამეთუ წოდება იგი პირველი მიუდგა რაინდს მას ვითარცა კურტანი ძროხასა.

— პარტია ჩვენი სოციალ დაშნაქ ციუტიუნისა, არს პარტიათა შორის პირველი ღმობიერებითა და კაცთ მოყვარეობითა. და აბამითგან არსებობისა ჩვენისა ვაღვივებთ მტრობასა ერთა შორის კავკასიისა და უთანხმოებასა პარტიათა. დიდ არს სამსახური ჩვენი ამ მხრივ და მდიდარ არს სოციალისტური პროგრამა ჩვენი საქრომებითა. მეოხებითა ჩვენითა სწარმოებს ჩება თათარ-სომეხთა, ხელმძღვანელობა რომლისა გვაკუთნა ისტორიამ ერისა ჩვენისამან. პარტია ჩვენი „სოციალ დაშნაქ-ციუტიუნთა“ არს მოწინავე მებრძოლი სოციალიზმისა რუსეთში, ხოლო მოწინავე რეაქციისა ოსმალთა სამეფოსა შინა. ვორონკოვი იყო მამა ჩვენი და აივანი მისი (უკანა) შტაბი პარტიისა ჩვენისა, დღეს, ოდეს შეიცვალაჲა ჩარბი ისტორიისა, მოვიხიბთ სამოსელი ესე სოციალიზმისა და ვცურავთ

მასში, ვითარცა ყველი ერბოსა შინა. საქურველი ჩვენი არს საქურველი რევოლიუციისა, რომელსა მას ეჟსა შინა ვენჩირებოდით ვითარცა სახიფი ფერხთა კომბაქისათა. და აჰა ესე რა ქალა თავისა, კუთვნილი რომელიმე ქურთისა ამშვენებს წელსა ჩემსა, ვითა სამკაული სოციალ-დაშნაქ-ციუტიუნური, რომლისა ბადალი არა არს პარტიათა შორის, პროგრამაცა რომლისა ნათელ ვყავ წინაშე შენსა აღნუსხვითა სამავალითო საქმეთა ჩვენთა.

— საქმენი თქვენნი, სოციალ დაშნაქურნი, კითარცა ვხედავ მე არიან ეშმაკურნი, მაგრამ აწ დროთა სხვა უნდა სამსახურნი გნაცვლეს ინკერნერ, საქმე მაქვს დასაშურნი.

მე მუშა ვარ, რწმენით სოციალ-დემოკრატი! განაცხადა ქაბუკმა მუშის სამოსელში. ძმობა-ერთობა-თანასწორობა უმთავრესი მუხლია ჩემი პროგრამისა.

— მშრომელნო ყველა ქვეყნისანო, შეერთდით! უმთავრესი საფუძველია ძმობა ერთობის დასამყარებლათ.

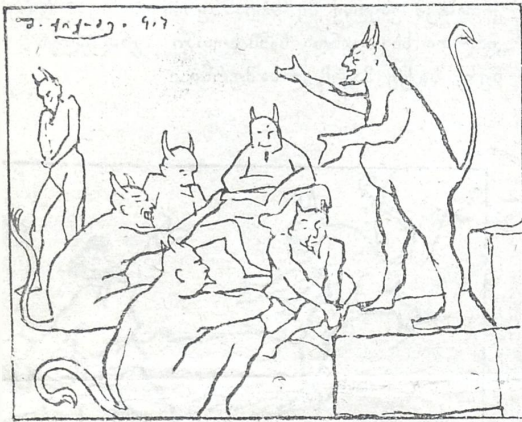
— ჩვენ ვებრძვით ყველა მჩაგვრელთ, რომელ ერსაც არ უნდა ეკუთვნოდეს ის.

— ჩვენ ვიცავთ ყველა დაჩაგრულს, რომელ ერსაც და სარწმუნოებასაც არ უნდა ეკუთვნოდეს.

— ჩვენ ვებრძოდით სამკედროს სასიცოცხლოთ ძველს, დახვსებულ მთავრობას, ჩვენი სისხლით არის მორწყული მთელი რუსეთი, ჩვენი ძვლებით არის სავსე ციმბირის უღრანი ტყეები. ამ სისხლსა

და ძვლებზე აღმოცენდა დღევანდელი ჩვენი თავისუფლება,

- გაუმარჯოს თავისუფლებას,
 - გაუმარჯოს თავისუფლების მედვარ მებრძოლთ.
 - გაუმარჯოს სოციალ დემოკრატიას.
- ეშმაკმა ვედარ მოითმინა. ისიც აიყოლია მუშის მგზნებარე ძახილმა და დასქეპა: გაუმარჯოს გაუმარჯოს!

და აი კვალად კრებულთა წინაშე ეშმაკმა აღიმაღლა ხმა და ღალად ჰყო:

ამხანაგებო!

დროშა ჩუენი არს დროშა

სოციალ-დემოკრატიული.

ხმა მიეცით სიას

№ 1.

შექანჯახლებულის ლექსები.

II

ჰერი ბიქო, ჰერი, ჰერი...
 ან გიჟი ვარ, ან თლად შტერი,
 წალვერში რომ ამოვძვერი...
 დაწვერ, რაც მაქვს დასაწერი...
 რავექნა, რომ ვერ გავათავე?!
 იქ ნაგავი, აქ კი მტვერი,
 სახლთან ანწლი მშვენნიერი,
 ყველგან ევერო და ბალახი.
 წამოწვიმებს, გვეკლავს ტალახი,
 აქ ბვერი გვეყავს გასალახი,
 და კიდევაც არის ახი,
 რომ ვუქიროთ მათ მათრახი.

ჩარი რამა, ჩარი, ჩარი,
 ქალიშვილო, სად იჩქარი,
 სად მიფრინავ როგორც ქარი?
 „ვოჩერედში?“ —რა მითხარი?!
 რა ცუღია „ვოჩერედი“!!
 იქ იწყველო უნდა ბედი:
 მუჯლუგუნი, ლანძღვა ყბედი,
 ჩაგამტერიონ უნდა გვერდი...
 „ბოლ სტაბოი, ალავერდი“...
 „დასტრახული“ თუ გაქვს გვერდი“...

ვოდელია, დელი, დელი...
 ღამით გავლას ნურსად ელი,
 ქუჩებია ისე ბნელი
 როგორც კუპრი და ქვესენელი.
 ფებს გადასდგამ—დაიმტვრევი,
 და ჩემსავით გაღირევი...
 არსად არის აქ ფანარი,
 გაგვინათოს ღამე წყნარი.

ჰარალი, ჰარიალალი,
 ვაი ჩვენი ცოდო, ბრალი,
 ერთი კაცი—ასი ქალი...
 ასეთია ომის ალი...
 რაკარგია რკინის წყალი...
 განკურნებას მისგან ველი...

იქ დარაჯი გაბრიელი,
 ზურგში უნდა იმას წყენელი...
 რომ არ უყვარს სისუფთავე,
 ვერ წაუხზავლ ულანძღავე,
 დაუყრია მას ნაგავი
 იქვე, სადაც წყარო არი...
 რავექნა, სიტყვაც ვერ ვუთხარი...

ია, უა, ია, უა,
 ანი, დონი, განი, ბანი...
 მსურს ვიმღერო, მითხარ ბანი...
 ნახე „არშინ მალ ალანი“?
 იქ ვიყავით ჩვენ ყველანი,
 ჰი, როგორ წარმოგვიდგინეს,
 ეხ, ზურგი ვერ მოუდგინეს,
 „ოპერისტებს“, იმ „არტიტებს“,
 იმ კინტოებს და დრ.ისტებს...
 ყველგან, ყველა ფულს გვიფლანგავს,
 ტყავს გვაძრობენ, აგირას გავს?..

ჰერი ბიქო, ჰერი, ჰერი,
 ვით დაესწერო ყველაფერი...
 ტყავს რო გვაძრობს ერი, ბერი...
 შიშობისგან გახმა ბაგე...
 ძვირობს ყველგან სანოვაგე...
 თავი მტკივა, მიხურს წელი,
 სენი მტანჯავს უკურნელი...
 ჯერ იშოვეთ საქონელი:
 ხორცი, ერბო, კვერცხი, ყველი...
 მერმე გავა ყველგან ნიხრი...
 უსაქონლოთ რაა ნიხრი...

შექანჯალებული.

ქუთაისი.

(ხმა მიეცით ძველს თავს).

მოახლოვდა არჩევნები ქალაქის,
 ხმა სწორია: ვაქარ, მღვდელი, დალაქის.
 ძველ ხმაინებმა ჩამოყარეს თიკები,
 აღარ გადის ძველებურათ ხრიკები!

ქალაქის თავს რას ერჩიან ნეტავი,
 მან მრავლად სთქვა სიტყვა გულის მკვრეტავი:
 ვერც პარტია იტყვის მისზე რამესა,
 (ტრიბუნიდან სამჯერ რაღმე დამეცა).

ის არ არჩევს ესდეკს—ესფერისგანა
 და ანარხისტს, ქართველ კადეტისგანა.
 კაცსა, რომელს აღარ ახლავს ექვები,
 რაზე უნდა მივსცეთ შავი კენჭები!

მე პირველათ ვიღებ ჩემს ხმას, ჩემსა კენჭს
 კაცი ვინმე მომტეხს—ამისათვის ბეჭს.
 და ჩავუდებ თვითონ ვიცი სადანა,
 თუნდ ამისთვის დაისაჯოს სატანა.

ისიც ვიცი: არვინ მისცემს სხვია ხმას,
 მაგრამ, აბა, ვინ დამიშლის მართლის თქმას.
 მომავალი დაფასებს მხოლოდ მას,
 ვინც სწირავდა არ ზოგავდა თავის თავს.

შეიძლება დადგეს გასაკირია,
 მთელს ქალაქში სხვას მოედოს ქირია.
 ხე ვერ ნახო, ხე ზედ კაცი ნაკილი,
 ჩვენ მიგვაჩდეს ისე, ვით ყურსაკილი.
 და ვინც ამას განსჯერიტავს და კი ფიქრობს,
 გასულ აზრებს თავში შეჰყრის, მიიხმობს
 ის უთუჯოთ გაათეთრებს ყოველ თავს,
 და ქუთაისს ააშორებს ცუდს და ავს.

სატანა.

მოხსენებები ფოთიდან.

(ბუტუნას სააგენტოსი)

„კოსმოპოლიტურმა“ საზოგადოებამ, რომელ-
 შიაც შედიან ქართველები, სომხები, რუსები,
 ბერძნები, და სხვები, გამოსცეს ადგილობრივი ოთა-
 ვისუფლების 50 პროც. დიდი სესხი“, სესხმა რო-
 გორც დიდათ მოსაგებიანმა (50 პროც.) საქმემ
 მრავალი ხელ მომწერი მიიზიდა, რადგან პაი 50
 კაპეიკიდან იწყება, აქციები მასიურად სალდება.

მარა, როგორც ყველგან, ბოლშევიკებმა აქაც
 შეუშალეს ხელი ხსენებულ სესხს და მილიციის
 უფროსმა (ალბათ ისიც ბოლშევიკი ყოფილა) ხსე-
 ნებული საზოგადოება ყალბათ აღიარა, რამდენიმე

მისი წევრები დაატუსაღა და მთელ მათ ქონებას კონფისკაცია უყო, რის მიზეზითაც ადგილობრივთათ ათ შუაირიანი ქალაქის ფული საეჭვოთ გახდა და თითქმის აღარავინ ღებულობს.

ამბობენ მილიციის უფროსს მილიციონერებიც გაუბალშევიცებია და ადგილობრივთათ აღარავის ანებებენ ასეთ „სესხების“ გამოცემას.

ქალაქის აფთაქი.

ქალაქის აფთაქში დამთავრა ძიება აღმასრულებელ კომიტეტის კომისიამ, რომელმაც დაწვრილებით გამოიკვლია ყოფილ გამგის ბ-ნ მხეიძის დანაშაული და ეხლანდელ გამგის ბ-ნ გერზევესკის „გულწრფელი მოღვაწეობა“. კომიტეტმა მოისმინა რა კომისიის მოხსენება დაადგინა „დაატყვეონ“ და აფთაქში ჩასვან გერზევესკის ადგილზე ხსენებული მხეიძე სამუდამოთ, ხოლო თანაგრძნობა გამოეცხადოს ბ-ნ გერზევესკის ამდენი ხნის მხეიძის მაგიერ ტყვეობისათვის და სამუდამოთ განთავისუფლდეს ბ-ნი გერზევესკი აფთაქში ტყვეობისაგან ეს დადგენილება მალე სისრულეში შევა თურმე.

ხსენებულ საქმის ინიციატორს ბ-ნ ბაჩილაყას კომიტეტის დადგენილებით ნება ეძლევა გაჰყვეს ადიუტანტათ ბ-ნ გერზევესკის, ხოლო თუ აფთაქში დაარჩენას მოისურვებს შეუძლია აფთაქში გახსნას სასადილოები უპრავის ძველ მოხელეთათვის.

ჯიბგირთა შტაბი.

ადგილობრივ ჯიბგირთა შტაბს ამ დღეებში ცნობა მიუღია, რომ მცხოვრებლებში მრავალ გვარი საოჯახო ნივთები და ტანისამოსები არის გადაშლილი, რაც ასე ესაჭიროება ჯიბგირთა არმიას; ჯიბგირთა შტაბმა გაგზავნა ერთი როტა მხვევრავთა ჯიბგირები და მოახდინეს მასიური ჩხრეკა, სადა რეკვიზიზცია უყვეს მსხვილ ზემოაღნიშნულ ნივთებს. ჩხრეკის დროს წინააღმდეგობა მატრო ა. პაქორიამ გაუწია, ისიც იარაღით, რადგან შეცდომით პაქორიას ჯიბგირები ქურდები ეგონა და სროლა აუტეხა. ჯიბგირები მიხვდნენ პაქორიას

შეცდომას და უპასუხოვად გაიპარნენ, ხოლო საქმე ჯიბგირთა კომიტეტს გადაეცა საძიებლად, რადგანაც პაქორიას სასჯელი მოეღოს.

„ვეჩერები“

ვეჩერების კომიტეტმა შეადგინა ქალიშვილთა მფრინავი რაზმი, რომლებიც სისტემატიურათ დაწინააღმდეგებენ ქურდებზე და ხალხს მოსვენებას არ აძლევენ.

მიდინართ ქუჩაზე, წრეს შემოგავლებს ლამაზ ქალიშვილთა რაზმი და ბილეთს გაჩიან პირდაპირ ხელში შემდეგი განცხადებით: Пользу Тликина Шарахветия ან კიდევ - პეტელა ხტოლია შვილის სასარგებლოთა და სხვა.

ვთქვით ჯიბგზე ფული არა გაქვს, ბილეთს ნილიათ გაძლევენ, მარა ეს ხომ იმას ნიშნავს თუნდაც თავზე შებირებული ფული გქონდეს სადმე თაფლის სანთელზე დაწებებული ხატის შესაწირავათ, ისიც კი უნდა გაიმეტო და ეს ვალი გადაახადო — მიზანი კი ყოველივე ამისა მოდის კაბების „კოლოკალის“ შეკერვა არის.

ალბათ ამიტომ არის რომ ადგილობრივი მართველი წრეები ხელს არ უშლიან ვეჩერისტებს, რაშიც ჩვენი სააგენტო არ ეთანხმება მათ.

ვაჭართა კავშირი.

ნაწილმა ადგილობრივ ვაჭართა კავშირისამ გამოაქვეყნა თავის საარჩევნო პლატფორმა სოლომონ ქოქუას მეთაურობით, პლატფორმა თავიდან ბოლომდე „საწყალი მუშების ინტერესების დასაცავათ არის შედგენილი. მუშების ხელფასი მუშების განათლება, მუშების აბანო, ასე გაშინჯეთ, მარგანეცის მუშების ს. ქოქუა საცვლების გარეცხასაც კი პირდება. ვაი იმ პარტიას დასძენს ქოქუა: რომელიც მუშებს ყურადღებას არ მიაქცევს — ვაი იმ პარტიას დასძენს იმაზედ ჩვენი სააგენტო რომელიც მხოლოდ არჩევნების დროს უწევს პატრონობას მუშებს.

წარმოიდგინეთ სოლომონ ქოქუა წაკაპიწებული მარგანეცით გამურულ პერანგს ურეცხდეს მუშებს, ანუ თუ არ იტყვიოთ: დიდი არის არჩევნებო სახელი და ძალა შენია.

ჯიბგირების კომიტეტს დაუდგენია აგრეთვე გასწრაფონ მაღიციონერების ბინებაც.

No 1

Голосую за списокъ

Россійской Соціалъ-Демо-
кратической Рабочей
Партіи.

რუსეთის სოციალ-დემო-
კრატული მუშათა პარტია

ჩიხთხასანს სიგხალ-ჩეჟიყრასადან
რდნიორსადან ყიჩსადეგხიჩხის.

روسبه اجتماعيون عاميون فعله فرقهسى

რუსეთის სოც.-დემ. მუშათა პარტიამ გამოცა სემო მოუვანილი ბარათები. **გარკ-
თაგი დაგეჟდილია წითელი ასოებით.** ეველა მუშამ, ეველა ჯარისკაცმა, ეველა
მოქალაქემ სემო აღნიშნული ბარათი უნდა ჩადოს იმ ბეჟედ-დაკრულ კონვერტში, რო-
მელიც მას ფოსტალიონებმა მიუტანეს. ეს კონვერტი შეინახეთ საარჩევნო დღისათვის.
30 ივლისს ამ კონვერტს ჩაგდებთ საარჩევნო ეუთში იმ ადგილებში, რომელიც ნაჩე-
ვებია საარჩევნო ბარათზე.

ფოსტალიონები კონვერტებთან ერთად არიგებენ საარჩევნო ბარათებს (избира-
тельная карточка). ეს ბარათებიც შეინახეთ არჩევნების დღისათვის და იქ წარად-
გინეთ შესვლისას. უამისოთ ხმის მიცემა არ შეიძლება.

**არც ერთი ხმა სხვა პარტიისის სიას. ხმა მიიხით რუსეთის სოც.-
დემ. მუშათა პარტიის სიას № 1-ს.**

ს ა ა რ ჩ ე გ ნ ო ბ რ ძ ო ლ ა .

კონსტანდინისტი

ნერუჩევი. ვეცდები როგორმე გავაპაროთ, მაგრამ არა მგონია დაუსჯელათ ჩამიაროს აშკარა ხულიგანების კონსტანდინისტით გაყვანამ.